

Dziennik Ziemi Sądeckiej

Rocznik I.

Nowy Sącz, dnia 8/II. 1945

Nr 1

Do ogółu Obywateli Ziemi Sądeckiej

Na podstawie nominacji Tymczasowego Rządu objąłem urząd Starosty Powiatowego w Nowym Sączu. Z tą chwilą ziemia nowosądecka po 5^{1/2} latach niewoli, po rozgromieniu hitlerowskiej wrażej potęgi, śmiałym uderzeniem bohaterskiej Armii Czerwonej i Wojska Polskiego — znów wraca na łono Wolnej Ojczyzny i otrzymuje prawowitą władzę narodową.

O b y w a t e l e ! R o d a c y !

Witam i pozdrawiam Was serdecznie w imieniu naczelnych Władz Rzeczypospolitej!

Chylę czoło przed waszym męczeństwem i bohaterskim uporem, z jakim trwaliście hardo przez cały czas najstraszniejszej, niebywałej w dziejach świata barbarzyńskiej okupacji siepaczy Hitlera — nie upadając na duchu, nie ulegając podszeptom wroga — lecz pielęgnując ducha walki i czynnie manifestując wolę Niepodległości i Wolności.

Cześć oddaję przede wszystkim tysiącom synów i córek ziemi sądeckiej, którzy walcząc o te ideały padli w bojach partyzanckich oddziałów, lub z wyroku faszystowskich zbrodniarzy zginęli na miejscu, w obozach koncentracyjnych i w dalekich obozach pracy w Niemczech.

Ich szczytna ofiara życia jest i będzie załącznikiem i podwaliną Wolności Narodu i szczęścia Ludu Pracującego, ich śmierć jest równą śmierci żołnierza na polu bitwy.

Do nas żyjących należy obrona i odbudowa uświęconej ich krwią Ojczyzny!

Niech wszyscy stają do tej pracy!

Niech młodzi stają do szeregów Wojska Polskiego, które stanowi zbrojne ramię Narodu i gwarancję jego Wolności.

Niech każdy staje na swym posterunku pracy — w fabryce, na roli, w biurze i warsztacie, niech przyczynia się dla dobra ogółu, porządku publicznego i spokoju!

Niech zawre zbiorowy wysiłek na naszym terenie, wyniszczonym i ogołoconym rabunkową gospodarką okupanta!

Wzywając do tej pracy — ze swej strony oświadczam, że dołożę wszystkich sił i starań, aby przyczynić się do ulżenia ciężkiej doli ogółu ludności, zabezpieczyć pracę, żywność, dach nad głową, spokój i bezpieczeństwo — a w ramach programu Rządu — realizację zasad Demokracji i Sprawiedliwości na powierzonym mi terenie.

St. G ó r a k

Starosta Powiatowy w Nowym Sączu.

NAKAZY CHWILI

1. **Wróć natychmiast na swe dotychczasowe stanowisko** w fabryce, w warsztacie, biurze, na roli, aby przez usilną pracę przyczynić się do porządku i dobra ogólnego.
2. **Stosuj się gorliwie do zarządzeń władz cywilnych i wojskowych.** Pomagaj im przy zwalczaniu szpiegostwa, sabotażu i rabunku.
3. **Nie przywłaszczaj sobie mienia publicznego i prywatnego.** Przedmioty pochodzenia państwowego i wojskowego zwróć władzom właściwym.
4. **Utrzymuj czystość i porządek** w swym mieszkaniu, domu, na ulicy i podwórzu.
5. **Okaż czynną i serdeczną pomoc** współrodakom, którzy znaleźli się w biedzie.
6. **Bierz czynny udział w pracy nad odbudową państwa, miasta i swej wsi,** bo w ten sposób okażesz, żeś dorósł do godności świadomego obywatela Odrodzonej Demokratycznej Rzeczypospolitej Polskiej.

SYTUACJA NA FRONTACH

Front Wschodni

Wojska Radzieckie w dniu 7. 2. 45 kontynuując ofensywę zajęły szereg miejscowości na północ od Olsztyna. Między Wrocławiem a Raciborzem, wojska Sowieckie sforsowały Odrę na szerokim froncie i zajęły między innymi Grotków, leżący nad Nissą. Autostrada między Śląskiem a Berlinem została przecięta w dwóch miejscach. Wojska Radzieckie napierają nadal w kierunku na Frankfurt nad Odrą i Kistrzyn.

„Krasnaja Zwiezda“ pisze, że bitwa rozgrywa się na umocnionym przedpolu Berlina.

Sforsowanie Odry na pół-wschód od Wrocławia związane było z olbrzymimi trudnościami. Jedynie dzięki bohaterstwu i wysokim kwalifikacjom technicznym saperów Armii Czerwonej, udało się zbudować mosty dla przeprawienia piechoty, czołgów i artylerii na przyczółek mostowy utworzony na lewym brzegu Odry. Należy zaznaczyć, że Odra w miejscu

przeprawy ma szerokość 500 m. Bezpośrednio po przeprowadzeniu się, poszczególne przyczółki mostowe połączyły się ze sobą i ścisnęły w kleszcze rozbite grupy nieprzyjacielskie.

W rejonie miasta Brzeg, Niemcy skoncentrowali znaczne siły, lecz oddziały Radzieckie, manewrem okrążającym z dwóch stron, obeszły zasadnicze punkty oparcia przeciwnika i szturmem wzięły miasto. Na przedpolach miasta wojska Radzieckie zdobyły w stanie nie uszkodzonym 11 samolotów, 26 czołgów i 25 ciężarowych samochodów pancernych. Miasto Brzeg jest miastem przemysłowym. Znajduje się tu 18 fabryk produkujących sprzęt wojenny.

Następnie wojska Radzieckie zajęły ważny węzeł komunikacyjny Grotków. W walkach o miasto zdobyto 37 dział ciężkiego kalibru umieszczonych na żelbetonowych fundamentach. Wzięto do niewoli 1.270 żołnierzy.

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dn. 8. 2. 45 donosi:

Na północ od Królewca, wojska Radzieckie kontynuują natarcie na odcięte dywizje niemieckie. Zajęły szereg miejscowości, między innymi Kreuzburg, Ertshaum, Bartensdorf, Rameswalde, Mülenberg.

Na pół-wschód od Starogardu rozwijając natarcie wojska Radzieckie zajęły ponad 100 miejscowości, biorąc jednocześnie do niewoli 1800 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Na pół-wschód od Wrocławia, Armia Czerwona w celu oczyszczenia zachodniego brzegu Odry, rozszerzyła swoje przyczółki, zajmując szereg miejscowości, między innymi: Kurzmarienau, Köllin i Waldau.

Na pół-zach. od Krakowa w ciężkich walkach zajęto 40 punktów oporu, wśród nich Łękowice, Moszczenice, Szyborow, Rychwałd i wiele innych.

W Budapeszcie wojska Radzieckie w dalszym ciągu kontynuują dzieło stopniowej likwidacji okrążonego w zach. części miasta garnizonu niemieckiego. Zajęto kilka dalszych bloków.

W Budapeszcie wzięto do niewoli 7500 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Dnia 7 b. m. wojska Radzieckie zniszczyły i uszkodziły na wszystkich odcinkach frontu 146 czołgów niemieckich i strącono 30 samolotów przeciwnika.

Front Zachodni

Pierwsza Armia Kanadyjska, w skład której wchodzi wojska brytyjskie i kanadyjskie, po 11-to godzinnym przygotowaniu artyleryjskim rozpoczęła w dniu 8. 2. 45 o godz. 10:30 rano ofensywę na pół-wschód od Nimwegen. Wojska gen. Montgomerrego wspierane silnymi formacjami lotnictwa, które silnie bombardują zaplecze nieprzyjaciela, postępują naprzód. W ciągu dnia, wojska te posunęły się o 3 km.

Wojska I-ej i III-ej Armii Amerykańskiej, oraz wojska I-szej Armii Francuskiej w dalszym ciągu oczyszczają teren Alzacji z nieprzyjaciela.

Oświęcim - Polpres

Ocaleni więźniowie z obozu śmierci w Oświęcimiu opowiadają o potwornych zbrodniach niemieckich oprawców. Między innymi o tak zwanej „królikarni” gabinecie biologicznym, gdzie niemieccy „uczenni” robili doświadczenia na kobietach.

Nieszczęśliwe ofiary przebywały tam po kilka miesięcy w zamknięciu i zupełnym odosobnieniu. Dokonywano na nich wiwisekcji, przeprowadzano próby sztucznego zapłodnienia, rozmaitych skrzyżowań itp.

Były tam również dzieci, na których przeprowadzono okrutne doświadczenia. Po takich eksperymentach dzieci oczywiście umierały.

W roku 1941 w ciągu kilku tygodni uśmiercono w Oświęcimiu 13 tys. jeńców sowieckich.

W tym samym roku miał miejsce bunt żydów.

— To jest tylko Oświęcim. —

O parę kilometrów dalej są Brzeźniki, Namowice, Brzeszcze, Radomsko, Hammerse i wiele innych obozów.

ZE ŚWIATA

Londyn - Polpres

Dnia 6. II. 1945 nastąpiło w Londynie otwarcie Światowej Konferencji Związków Zawodowych przy udziale 240 delegatów reprezentujących ponad 50 mil. pracujących.

Przewodniczącymi konferencji zostali wybrani:

Kier. Radzieckich Związków Zawodowych, Kier. Kongresów Brytyjskich i wice-przewodn. kongresów przemysłowych Związków Zawodowych Stanów Zjednoczonych.

Wiceprzewodniczącymi konferencji zostali wybrani przedstawiciele Francji, Chin i Ameryki Łacińskiej. W tej liczbie kier. francuskich komitetów ruchu.

Na wstępie odczytano orędzie premiera Churchila, który wyraził uznanie dla wysiłków wojennych a nie Związków Zawodowych.

Na porządku dziennym obrad znajdują się liczne problemy, między innymi sprawy udziału pracujących w wysiłkach wojennych, stosunku pracujących do przyszłego ustroju świata, oraz wnioski o utworzenie wszechświatowego zjednoczenia Związków Zaw.

W skład komisji mandatowej wchodzi przedstawiciele brytyjskich i radzieckich Związków Zawodowych, amerykańskich Kongresów Przemysł., Związki Zawodowe Czechosłowacji i Meksyku.

Sytuacja w Grecji

Agencja Reutersa donosi, że na konferencji Ateńskiej minister Spraw Zagranicznych Sophia Matulas przedstawił stanowisko rządu greckiego w następujących 7-u punktach.

1) Utworzenie nowej armii odbywać się ma na podstawie regularnego werbunku mężczyzn, oraz selekcji korpusu oficerskiego i podoficerskiego. Zadanie to ma wykonywać techn.-komisja wojskowa przy współpracy z angielską misją wojskową.

2) Reorganizacja policji ma się odbywać na podstawie zasad uzgodnionych z angielską misją policyjną. Z szeregow policji należy usunąć wszystkich, którzy współpracowali z Niemcami.

3) Osoby, które pracowały z Niemcami, mają być pociągnięte do odpowiedzialności karnej.

4) Swoboda słowa ma być przywrócona w całym kraju.

5) Stan majątkowy ma być odwołany. Gwarantuje się swobodne wybory do Związków Zawodowych.

6) Zasady przyszłej konstytucji mają być ustalone w drodze swobodnego plebiscytu w obecności obserwatorów państw sprzymierzonych.

7) Członkowie oddziałów „Elas” będą postawieni przed sąd jedynie w tych wypadkach, jeżeli naruszyły powszechne prawo wojenne, lub dopuścili się zbrodni przewidzianych w kodeksie karnym. Sophia Matulas podkreślił, że rząd grecki domaga się w pierwszym rzędzie niezwłocznego zwolnienia wszystkich zakładników znajdujących się w rękach F.A.N. oraz rozwiązania nieregularnych oddziałów wojskowych.